

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้อาจต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน

จากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยนั้น นอกจากการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มแล้ว หลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้าง โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเองเพื่อการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เห็นคุณค่าในการประกอบสัมมาชีพ ให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนในสังคมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมโดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงโดยการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน การทำงานเป็นกลุ่ม

และประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะความพร้อม ความต้องการ และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามดุลยพินิจของสถานศึกษา และมีการกำกับดูแลอย่างจริงจัง (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 5)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้ เนื้อหา หลักสูตร และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเปลี่ยนไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ จำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอน ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อส่งผลการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป

ในกรอบและประเด็นการศึกษาศักยภาพของเด็กไทย ซึ่งระบุไว้ 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต
2. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน
3. คุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

สำหรับเด็กไทยที่อยู่ในวัยเรียน ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคตมีส่วนสำคัญมาก เพราะจะเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงต่อชีวิต และก้าวต่อไปอย่างมั่นคง ทักษะดังกล่าว ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด และทักษะในการสื่อสาร

การมีทักษะในการสื่อสารนี้ นับวันความสามารถหรือศักยภาพด้านนี้จะกว้างออกไป ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านต่างๆ จึงจำเป็นต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีทักษะด้านการสื่อสารให้กว้างขึ้น เช่น ทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ การสนทนา การซักถาม การอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้คล่องแคล่ว มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียน และหลักเกณฑ์ทางภาษามีทักษะในการนำเสนอ มีวาทีศิลป์ และมีความสามารถทั้งการพูด การเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจ มีทักษะในการรับฟังข่าวสารข้อมูล และสามารถวิเคราะห์สารที่ได้รับอย่างมีเหตุผล มีทักษะในการเลือกใช้ช่องทาง (วิธีการ) เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการสื่อสาร ใช้ทักษะในการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ รู้จักเลือกใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการสื่อสาร สามารถสรุปความรู้ที่ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ตรงประเด็น สามารถถ่ายทอดความรู้หรืออธิบายและบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ที่ซับซ้อนได้ มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ภาษาคอมพิวเตอร์ เพื่อการติดต่อสื่อสาร ขยายความสิ่งที่ตัวเองรู้ได้โดยมีข้อสรุปอ้างอิงอย่างมีเหตุผล ตั้งคำถามสิ่งที่ตนสงสัยได้ตรงกับความต้องการของตัวเอง กล้าแสดงออกถึงความสามารถของตัวเอง มีทักษะในการสื่อสารได้ตรงกับความต้องการของตัวเอง กล้าแสดงออกถึงความสามารถของตัวเอง มีทักษะในการจัดระบบข้อมูล ประเมิน และประยุกต์ใช้ข้อมูล

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับความจริงในโลกรปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือมีความชำนาญในทักษะภาษาไทยครบทั้งสี่ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากลในการติดต่อสื่อสาร หรือความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการติดต่อสื่อสารทางไกล และหาความรู้ต่างๆ ทาง Internet ด้วยตนเอง นอกจากนี้สื่อสารมวลชนยังมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตในสังคม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร นิตยสาร ควรฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักใช้วิจารณญาณในการรับฟังรับชมข่าวสารต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักใช้ประโยชน์เพื่อหาความรู้จากสื่อดังกล่าว (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 3)

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีผลกระทบถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องติดต่อ พบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กัน ในด้านเศรษฐกิจ ภาษามีความจำเป็นยิ่งขึ้น ในการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การรู้ภาษาต่างประเทศ จะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่น เพราะมีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1) ลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้ทางภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ ดังนั้น การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา จัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย (สำลี รักสุทธี, 2544, หน้า 6)

จากผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประเทศ พบว่า ในรายวิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ คือ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.85 แบ่งเป็นคะแนนเฉลี่ย ร้อยละความรู้ทางภาษาและกระบวนการคิดเท่ากับ 30.55 และคะแนนเฉลี่ยร้อยละทักษะการ สื่อสารเท่ากับ 31.34 (กรมวิชาการ, 2549, ไม่มีเลขหน้า) ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของไทยที่ผ่านมา เน้นเรื่องไวยากรณ์ การท่องจำ ในขณะที่เดียวกันเรียนโดยใช้วิธีการสื่อสารน้อย มาก ดังนั้น สิ่งที่ต้องส่งเสริมปรับปรุง คือ เปลี่ยนวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (สุมิตรา อังวัฒนากุล, 2535, หน้า 10)

โรงเรียนบ้านหนองแขม เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มาจาก ครอบครัวเกษตรกร มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันน้อย เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้ตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว การเรียนการสอนเน้นหนักใน เรื่องการท่องจำคำศัพท์ หลักไวยากรณ์ ใช้การสอนแบบบรรยายให้จำ ไม่เน้นกระบวนการให้ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร การนำไปใช้และการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง อีกทั้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปรับปรุง (กรมวิชาการ, 2549, ไม่มีเลขหน้า)

สาเหตุที่นักเรียนไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษและไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลายและไม่มีการฝึกทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ดังนั้น ครูจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเรื่องที่ กำลังเรียน และให้มีการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานกับ การเรียนมากยิ่งขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษ มีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่าง ๆ มากมายที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนที่มีความน่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายจากความวิตก กังวล เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและช่วยให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วมกิจกรรมหนึ่งคือ กิจกรรม การแสดงละคร ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่ผ่อนคลาย มีการฝึกทำงานร่วมกันเป็น กลุ่มและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนตามความถนัดและความสนใจ (ศุภชัย ไพศาลวัน, 2548, หน้า บทคัดย่อ; รัตนา ศิริลักษณ์, 2540, หน้า บทคัดย่อ)

ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และเพื่อสนองตอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้กิจกรรมเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร จึงมีความสนใจที่จะจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยคาดหวังว่า

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละครที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและมุ่งส่งเสริมให้เกิดทักษะทั้ง 4 คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในและนอกห้องเรียน

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความสำคัญและประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ได้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ได้แนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาที่จะนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัด และความสนใจเต็มตามศักยภาพ
4. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรอื่นๆต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตของแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ประกอบด้วย

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยองค์ประกอบหลักสูตรประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผังมโนทัศน์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งมีสาระการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการละคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Aesop's fables

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Drama for English communication

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Master of ceremonies

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เพลง Oh I say

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Technical Run-Through

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง The show must go on!

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านหนองแถม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือก คือ เป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูดและอ่านออกเสียง คำศัพท์ จำนวน และโครงสร้างภาษา เนื้อหาและบริบท ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง น้ำเสียงและการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับฟัง

2. ความสามารถในการแสดงละคร ด้านการดำเนินเรื่องของตัวละคร การแต่งกายและฉาก แสง สี เสียง การแสดงลีลาและท่าทางประกอบ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เวลาในการแสดง คุณค่าและวัฒนธรรม

3. การทำงานเป็นทีม ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน การแบ่งงานตรงตามความถนัด ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของงาน และประสิทธิผลของงาน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการแสดงละคร
3. การทำงานเป็นทีม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้หลักสูตร จำนวน 7 แผน ทำการทดลองสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงระยะเวลาในการทดลอง 20 สัปดาห์ รวม 20 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองแวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือกคือเป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรด้านลักษณะของกิจกรรม สาระการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการสร้าง และทดลองใช้หลักสูตร รวมถึง การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริม ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ความสามารถในการแสดงละคร หมายถึง แนวการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษที่มีรูปแบบ กระบวนการและวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครและกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานละครภาษาอังกฤษโดยการทำงานเป็นทีม และพัฒนา ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

3. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสังเกตความสามารถใน การสื่อสารครอบคลุมทักษะการพูดและอ่านออกเสียง คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา เนื้อหา และบริบท ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง น้ำเสียงและการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับฟังโดย สามารถวัดได้จากแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามที่ถูกวิจัยได้สร้างขึ้น

4. ความสามารถในการแสดงละคร หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถ ของแต่ละกลุ่มในการแสดงละครภาษาอังกฤษ ด้านการดำเนินเรื่องของตัวละคร การแต่งกายและ ฉาก แสง สี เสียง การแสดงลีลา และ ท่าทางประกอบ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เวลาใน การแสดง และคุณค่าและวัฒนธรรมโดยสามารถวัดได้จากแบบประเมินการแสดงละคร ภาษาอังกฤษตามที่ถูกวิจัยได้สร้างขึ้น

5. การทำงานเป็นทีม หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่ม ในด้านการวางแผนปฏิบัติงาน การแบ่งงานตรงตามความถนัด ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของงาน และประสิทธิผลของงาน โดยสามารถวัดได้จาก แบบประเมินการทำงานเป็นทีมตามที่ถูกวิจัยได้สร้างขึ้น

6. ความพึงพอใจ หมายถึง คะแนนความรู้สึกหรือความนึกคิดที่ได้จากแบบสอบถาม ของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านลักษณะของกิจกรรม สาระการ เรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ โดยสามารถวัดได้จากแบบประเมิน ความพึงพอใจที่ถูกวิจัยได้สร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรการวัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้ศึกษาได้ค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545
 - 1.1 สาระสำคัญของหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 2.1 หลักการ
 - 2.2 เป้าหมาย
 - 2.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวทางในการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.1 บทบาทผู้สอนในการวัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.2 แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. หลักการ และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
 - 4.1 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Hilda Taba
 - 4.2 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Saylor, and Alexander
 - 4.3 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Beauchamp
 - 4.4 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ สจ๊วต อูทรานันท์
5. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 5.1 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 5.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 5.3 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 5.4 ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 5.5 เป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 5.6 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 5.7 แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 5.8 ภารกิจและบทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 5.9 ภารกิจและบทบาทของผู้เรียน
- 5.10 ภารกิจและบทบาทของผู้ปกครองและชุมชน
- 6. วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)
 - 6.1 ความหมายการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 6.2 แนวคิดพื้นฐานการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 6.3 ลักษณะสำคัญการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 6.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน
 - 6.5 กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ
 - 6.5.1 ทักษะการฟัง
 - 6.5.2 ทักษะการพูด
 - 6.5.3 ทักษะการอ่าน
 - 6.5.4 ทักษะการเขียน
 - 6.6 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
- 7. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization)
 - 7.1 รูปแบบของละคร
 - 7.2 การดำเนินการละคร
 - 7.3 จิตวิทยาของเด็กเกี่ยวกับละคร
 - 7.4 ประโยชน์ที่ได้จากวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร
 - 7.5 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

สาระทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษา มุ่งสู่แนวทางการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งในแต่ละหมวดมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น เช่น หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ ตามมาตรา 8 การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และในหมวดอื่นๆ ก็เช่นกัน แต่ในที่นี้จะเน้นให้เห็นสาระสำคัญเฉพาะหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งมีอยู่หลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยตรงและเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรได้รู้ในเรื่องดังกล่าวนี้

1.1 สาระสำคัญของหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา

มาตรา 22 หลักการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 สาระการเรียนรู้ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ตลอดจนประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย การเมืองการปกครอง ความรู้ และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเรื่องการจัดหาด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การใช้และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไป

พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย บิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชนทุก มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

มาตรา 25 บทบาทรัฐในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 การประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ควบคู่กันไปตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้นำผลการประเมินดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

มาตรา 27 และมาตรา 28 การพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยสาระของหลักสูตรทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม หลักสูตรอุดมศึกษาเพิ่มการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง การค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน รวมทั้งหาวิธีการแลกเปลี่ยน การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 13-17)

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์
2. ให้มีความเหมาะสมในการจัดสาระการเรียนรู้ เวลา และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน
3. ให้มีความยืดหยุ่น สอดคล้องความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
4. ให้ทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
5. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์จากการศึกษาทุกรูปแบบ
6. ส่งเสริมความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางการศึกษา
7. ให้มีความสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
8. เสริมสร้างเอกภาพของชาติ มีความพอดีระหว่างความเป็นไทยและความเป็นสากล

2.2 เป้าหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการดำเนินชีวิต มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคม
2. มีความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การจัดการ การคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างรอบคอบมีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ และพึ่งตนเองได้
3. มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทยและประวัติความเป็นมาของชาติไทย ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีคุณภาพตามมาตรฐานดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศรัทธา และมุ่งมั่นในความดี
2. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
3. เห็นคุณค่าของตนเองและพึ่งตนเอง
4. มีสุนทรียภาพ
5. มีสุขภาพและบุคลิกภาพดี
6. มีความสามารถในการคิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและคิดอย่างสร้างสรรค์
7. มีความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต
8. มีทักษะในการสื่อสาร
9. มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
10. มีทักษะการจัดการ สามารถใช้และพัฒนาเทคโนโลยี
11. มีความรู้และทักษะตามสาระการเรียนรู้
12. รักการเรียนรู้และรู้วิธีการเรียนรู้
13. สามารถทำงาน รักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
14. มีจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม
15. มีเจตคติที่ดี มีประสบการณ์และทักษะในงานอาชีพสุจริต
16. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
17. ภูมิใจในท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย
18. มีจิตสำนึกและปฏิบัติตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 4)

3. แนวทางการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออกมากที่สุด ทั้งในทางปฏิบัติและการแสดงความคิดเห็น ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ให้มีการทำกิจกรรมหรือทำงานเป็นหมู่คณะ จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า

3.1 บทบาทผู้สอนในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การให้คำแนะนำ สิ่งที่ผู้สอนควรชี้แนะ คือ
 - 1.1. ชี้แนะกิจกรรมหัวข้อศึกษาค้นคว้าหรือสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองก็ได้ ให้เป็นไปตามหลักสูตรหรือสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งผู้สอนต้อง

เตรียมการโดยเสนอให้เลือกหรือให้นักเรียนกำหนดขึ้นเอง และได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้สอน เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตร

- 1.2. ชี้แนะวิธีดำเนินการโดยให้คำปรึกษาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีศึกษาค้นคว้า จากแหล่งข้อมูล วิธีรวบรวม วิธีนำเสนอ แนะนำการทำงานร่วมกัน การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
2. การกำกับดูแลกิจกรรม ผู้สอนควรกำกับดูแลดังนี้

2.1. กำกับดูแลการทำงาน โดยแนะนำวิธีการทำงานให้เป็นไปอย่างถูกวิธี ถูก รูปแบบ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดและทำอย่างสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

2.2. ประเมินผลตามสภาพจริง จากการสังเกตพิจารณาระหว่างปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและจากความถูกต้องเรียบร้อยของผลงาน โดยอาจพิจารณาประกอบ กับผลการประเมินตนเองของผู้เรียน ผลการประเมินของกลุ่มเพื่อน และข้อคิดเห็นของผู้ปกครอง

3.2 แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างมีความหมาย แนวทางการประเมินผลควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลควรแสดงให้เห็นถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งด้านทักษะ เติงปฏิบัติกระบวนการคิด และด้านความรู้
2. การประเมินควรให้ข้อมูลที่ถูกต้องและควรกระทำอย่างต่อเนื่องในชั้นเรียน เพื่อให้ ได้หลักฐานที่สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า ที่สำคัญควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ
3. การประเมินควรเป็นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งรวมถึงการแสดงทักษะในทาง ปฏิบัติผลและงานสะสมด้วย
4. การประเมินควรกระทำด้วยความยุติธรรม และเสมอภาค โดยต้องมีการพิจารณา ตกลงร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วม
5. ผลการประเมินควรนำเสนอเป็นข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย (ชาติรี เกิดธรรม 2547, หน้า 5-7)

4. หลักการ และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

4.1 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Hilda Taba

Taba (1962 อ้างถึงใน วารวิรัตน์ แก้วอุไร, 2549, หน้า 104) ได้กล่าวถึงกระบวนการใน การสร้างหลักสูตร ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจให้ทราบความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม (Diagnosis of Needs)

ขั้นที่ 2 ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่สังคมต้องการ (Formulations of Objectives)

ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ต้องการนำมาสอน (Selection of Content) เพื่อให้ตรงกับความต้องการ และความจำเป็นของสังคม โดยพยายามคัดเลือกให้เรียนเฉพาะที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ดังกล่าวในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 จัดระเบียบ จัดลำดับ แกะไขเนื้อหาวิชาความรู้ที่คัดเลือกมาได้ในขั้นที่ 3 (Organization of Content)

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะสร้างความเนื้อหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและตรงกับวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 6 จัดระเบียบ จัดลำดับ แกะไขปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาเสริมเนื้อหาวิชาความรู้ (Organization of Learning Experience)

ขั้นที่ 7 กำหนดว่ามีอะไรบ้าง เนื้อหาวิชาหรือประสบการณ์ใดบ้าง ที่จะต้องประเมินผลว่า ได้มีการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ต้องกำหนดว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะนำมาช่วยในการประเมินผลบ้าง

4.2 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Saylor, and Alexander

Saylor, J.G. & Alexander, W.M. (1974 อ้างถึงใน วารินทร์ แก้วอุไร, 2549, หน้า 105) ได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการจัดทำหลักสูตรไว้เป็นขั้น ดังนี้

1. ขั้นการพิจารณาศึกษาตัวกำหนดเงื่อนไขในการทำหลักสูตร คือ จะต้องศึกษาข้อมูล รายละเอียด เงื่อนไข และปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยมของตัวผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตร บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน ลักษณะวิชาที่กำหนดให้เรียน

2. ขั้นการพิจารณาบุคคลในการทำหลักสูตร คือ พิจารณาว่าจะให้ใครมีส่วนร่วมบ้าง แต่ละคนมีบทบาทอย่างไร เช่น นักวิชาการ นักการศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ประชาชน และผู้ปกครอง

3. ขั้นการตัดสินใจรายละเอียดในหลักสูตร คือ พิจารณาเลือกรูปแบบโครงสร้างหลักสูตรเลือกเนื้อหาวิธีเรียนวิธีสอน แบบเรียน จำนวนเวลาที่ใช้ ทั้งนี้มีการตัดสินใจในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับรัฐบาลถึงระดับท้องถิ่นหรือโรงเรียน

4. ขั้นจัดทำเอกสารหลักสูตร คือ จัดทำรายการวิชา เนื้อหาวิชาต่าง ๆ วิธีสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน แบบเรียนและหนังสือประกอบ วิธีวัดผล และคู่มือครู

4.3 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของ Beauchamp

Beauchamp (1981 อ้างถึงใน วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2549, หน้า 106) ได้เสนอการสร้างหลักสูตรเป็นระบบ ระบบการสร้างหลักสูตรของ Beauchamp มีกระบวนการดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้
3. การประเมินประสิทธิผลของประสบการณ์การเรียนรู้

4.4 ทฤษฎีการออกแบบหรือสร้างหลักสูตรของสังัด อุทรานันท์

สังัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38 – 43) จึงได้กำหนดขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ และเป็นขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม และผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดหลักสูตรให้สนองความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่กระทำหลังจากได้วิเคราะห์และได้ทราบถึงสภาพปัญหา ตลอดจนความต้องการต่าง ๆ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น เป็นการมุ่งแก้ปัญหา และสนองความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 3 การคัดเลือก จัดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะนำมาจัดไว้ในหลักสูตรจะต้องผ่านการพิจารณากลั่นกรองถึงความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล ขั้นนี้มุ่งที่จะหาเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลว่า จะวัดและประเมินผลอะไรบ้าง จึงสอดคล้องกับเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 5 การทดลองใช้หลักสูตร ขั้นตอนนี้มุ่งศึกษาหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของหลักสูตร หลังจากได้มีการร่างหลักสูตรเสร็จแล้ว ทั้งนี้ เพื่อหาวิธีการแก้ไขและปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 การประเมินผลการใช้หลักสูตร หลังจากได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว ก็ควรจะประเมินผลจากการใช้ว่า หลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นมีความเหมาะสม สอดคล้องและมีจุดใดบ้างที่ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขบ้าง

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบและประเมินผลเบื้องต้นแล้ว หากพบว่ามีข้อบกพร่องจะต้องปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง หรือ

เหมาะสมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริง ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5.1 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการวิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียด วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ

5.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสามารถของตนเอง

5.3 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการจัดดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง
3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา
7. โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

5.4 ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดแยกหรือบูรณาการไว้ด้วยกันก็ได้ และสามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการโดยมีขอบข่ายดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในรูปแบบของการปฏิบัติตามโครงการ/โครงการ ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐาน
2. เป็นกิจกรรมที่สนองความสนใจ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในลักษณะชมรม ชุมนุม กลุ่มสนใจ เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ให้สามารถจัดการกับชีวิตและสังคมได้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รักและเห็น

คุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีค่านิยมในความดีงาม มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรมและจริยธรรม
ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง
ส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ เอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และรับผิดชอบต่อตนเอง
ครอบครัว และสังคม

5.5 เป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ด้านวิชาการ วิชาชีพ
และเทคโนโลยี
2. เห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ ใช้ในการ
พัฒนาตนเองและประกอบอาชีพสุจริต
3. รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มี
ทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข
4. พัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและ
จริยธรรม
5. มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ตลอดจน
ความเป็นระเบียบ วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

5.6 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรโรงเรียนกำหนดภารกิจ
ที่ต้องดำเนินการ

1. กำหนดจุดประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรม
2. กำหนดเกณฑ์การตัดสินการผ่านกิจกรรมแต่ละกิจกรรม จำแนกเป็น เกณฑ์สำหรับ
ตัดสิน จุดประสงค์ของกิจกรรม และเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
3. ประเมินผู้เรียนระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม
4. ประเมินตัดสินการผ่านกิจกรรม
5. ประเมินสรุปผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

5.7 แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษาที่คณะกรรมการ
สถานศึกษาจะต้องจัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้วางแผนใน
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหมาะสมกับความพร้อมของชุมชน ตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนตลอดจนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมีกระบวนการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ เช่น สภาพความพร้อมของโรงเรียน สภาพของชุมชนท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3. วางแผนและจัดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการ วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

4. กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. กำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมิน การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคชั้นปีและช่วงชั้นให้เป็นที่ไปตามสถานศึกษากำหนด

เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประสบผลสำเร็จ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น นอกจากนี้จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดครูผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง

5.8 ภารกิจและบทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ปฐมนิเทศ
2. เลือกตั้งคณะกรรมการ
3. ส่งเสริมการจัดทำแผน/โครงการ
4. ประสานงานและอำนวยความสะดวก
5. ให้คำปรึกษา ดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรม
6. ประเมินผลและเข้าร่วมกิจกรรม
7. สรุปรายงานผลต่อหัวหน้ากิจกรรม

5.9 ภารกิจและบทบาทของผู้เรียน

1. เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ
2. รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรม
3. ประชุมเลือกตั้งกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
4. ประชุมวางแผนจัดทำแผนงาน/โครงการ และปฏิทินที่ได้กำหนดไว้
5. ปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนงาน โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน
6. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม
7. สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสนอครูที่ปรึกษากิจกรรม

5.10 ภารกิจและบทบาทของผู้ปกครองและชุมชน

1. ร่วมมือประสานงานกับสถานศึกษา
2. ส่งเสริมสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์
3. ติดตามประเมินผล (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1-4)

6. วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

6.1 ความหมายการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535, หน้า 19) กล่าวถึงวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่าภาษาคือ เครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษาคือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร

Dell Hymes (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 19) ได้ให้ความหมายวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารว่าเป็นความสามารถในการใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม โดยเป็นความสามารถที่จะรู้ว่าเมื่อไรควร จะพูด และควรจะพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ที่ไหน และในลักษณะอย่างไร

6.2 แนวคิดพื้นฐานการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้นั้น ควรจะต้องสอนสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาหรือไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical Competence) อันได้แก่ การใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้างเป็นแกนในการสื่อความหมาย ในด้านทักษะฟัง จะต้องเริ่มจากสามารถจำแนกเสียงได้ไปจนถึงฟังข้อความในระดับความเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้เข้าใจ ในด้านทักษะพูดต้องออกเสียงได้ถูกต้อง และสนทนาโต้ตอบด้วยสำเนียงและจังหวะที่เจ้าของภาษาพอจะเข้าใจได้ และในด้านทักษะเขียน จะต้องรู้จักกลไกในการเขียนคือ การสะกดคำ การใช้

เครื่องหมายวรรคตอนการเรียงประโยคและใช้เครื่องหมายสัมพันธ์ข้อความ (Discourse Markers) ตลอดจนการเขียนข้อเขียนในลักษณะต่าง ๆ ได้

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) อันได้แก่ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของข้อความในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้ถูกต้อง

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic Competence) คือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางคำพูด (Verbal) และไม่ใช้คำพูด (Non-verbal) เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นแทนคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น การพยายามอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ

6.3 ลักษณะสำคัญการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นหลักสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนแล้ว สามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือ สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้ว ผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ หรือในทักษะพูด ผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปสถานที่ที่ต้องการจะไปได้

2. การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวม ๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกริยาท่าทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาก็ควรจะทำได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง ผู้เรียนควรจะฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมตั้งแต่เริ่มต้น

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริงกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้จึงมีความหมายและใกล้เคียงการสื่อสารในชีวิตจริงมาก นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์นั้นด้วยคือ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาดังกล่าวแล้วยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย ดังนั้น นอกจากกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) แล้วกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นงานคู่หรืองานกลุ่ม เช่น เกม(Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุด

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดหรือข้อผิดพลาดที่เกิดซ้ำบ่อย ๆ มิฉะนั้น อาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงด้วยเช่นกัน

6.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น อาจสรุปขั้นตอนการสอนที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในแนวใด การเสนอเนื้อหาจัดเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะในขั้นตอนนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้และฝึกใช้ภาษาในลำดับถัดไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งแต่เดิมนั้นจุดประสงค์ของการเสนอเนื้อหามักจะมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางภาษา เช่น ด้านการออกเสียง ความหมายของคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การเสนอเนื้อหาจะเน้นที่การให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจ

เกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาด้วย ในการเสนอเนื้อหาอาจจะดำเนินการดังนี้

ผู้สอนนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead - in) โดยในขั้นเริ่มแรกนี้ผู้สอนเสนอปริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนก่อนโดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟัง ฯลฯ จากนั้นจึงเสนอเนื้อหาทางภาษาแก่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่าน ในด้านเนื้อหาที่เสนอ ควรเป็นเนื้อหาที่มีปริบทหรือสถานการณ์กำกับอยู่ด้วย ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนา แต่ไม่ควรเป็นประโยคเดี่ยวๆ และเนื้อหานั้นนอกจากจะมีคำศัพท์และรูปแบบภาษาที่ต้องการนำมาสอนแล้วก็ควรจะมีคำศัพท์ หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านได้บ้าง จากนั้นผู้สอนจะกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบดูว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังหรืออ่านเพียงใด เช่น ถามคำถามให้ตอบหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจเคยเรียนรู้เนื้อหาดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนตอบได้บ้างหรือไม่ได้เลย ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในการสอนผู้สอนต้องอธิบาย (Explanation) และแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาภาษานั้นมีรูปแบบ วิธีการใช้และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นการฝึก (Practice/Controlled Practice)

ขั้นการฝึกเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่าการฝึกซ้ำๆ (Repetition Drill) คือ เป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำๆ ตามตัวอย่างจนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นในด้านความหมาย ดังนั้นในการฝึกแบบนี้นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในการฝึกก็ได้

สำหรับการฝึกนั้นมักจะเป็นการให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา การฟังอาจให้ผู้เรียนฟังจากเทปหรือจากผู้สอนประมาณ 1-3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้สอนเป็นผู้พูดให้ฟัง จะต้องออกเสียงหรือพูดอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติ จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูดหรือออกเสียงพร้อมกันทั้งห้องหรือแบ่งฝึกทีละครึ่งห้องตามความเหมาะสม การฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อม ๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียงหรือการพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย หลังจากฝึกพร้อมกัน

แล้วผู้สอนย่อมเรียกผู้เรียนให้ฝึกทีละคน ในขณะที่เดียวกันให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่เหลือมีส่วนช่วยผู้ที่ถูกเรียกให้ฝึกได้ ถ้าผู้เรียนคนนั้นมีปัญหาในการฝึก ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมแม้จะเป็นการฝึกทีละคนก็ตาม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ผู้สอนก็อาจตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในด้านความหมายได้ โดยถามคำถามง่าย ๆ ให้ผู้เรียนตอบสั้น ๆ ว่าใช่ ไม่ใช่ หรือถูก-ผิด เป็นต้น ฉะนั้น การฝึกในชั้นตอนนี้ควรใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production /Free Practice)

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้ เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่าง การเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยทั่วไปจึงมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงไร ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกในชั้นตอนนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยผู้สอนเป็นผู้เริ่มหรือจัดการขั้นเริ่มต้นของกิจกรรมให้ เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้น ผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรมและเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

6.5 กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายหลักของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารในการเรียนการสอนภาษานั้นก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และใช้ภาษาได้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมที่ใช้ภาษานั้น ๆ การเลือกใช้กิจกรรมประเภทใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ความจำเป็นและความสามารถของผู้เรียนด้วย การสอนภาษาไม่ใช่การเน้นเฉพาะทักษะพูดเพียงอย่างเดียว ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนก็มีความสำคัญเท่า ๆ กัน กิจกรรมบางกิจกรรมอาจจะเลือกอำนวยต่อการพัฒนาทักษะทั้ง 4 แต่บางกิจกรรมอาจจะเน้นบางทักษะมากน้อย

ต่างกัน ดังนั้น การเลือกใช้กิจกรรมจึงต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ และเนื้อหาของบทเรียนเป็นสำคัญ สำหรับตัวอย่างกิจกรรมที่มีจุดเน้นตามทักษะต่าง ๆ นั้น อาจสรุปได้ดังนี้

6.5.1 ทักษะการฟัง

การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น การฟังนับว่าเป็นทักษะรับสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง เป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน จึงจะสามารถพูดโต้ตอบ อ่าน หรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ดังนั้น ในการเรียนการสอน นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอ และจริงจัง ซี บี พอลสตัน และคณะ (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2535, หน้า 24) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการฝึกทักษะการฟังสรุปได้ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจะต้องแจ้งให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายเฉพาะหรืองานที่จะทำหลังจากฟังแล้ว เช่น ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าเมื่อฟังจบแล้ว จะต้องตอบคำถาม หรือทำแผนภูมิเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

2. ให้ผู้เรียนฟังข้อความหรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความที่ฟังควรเป็นข้อความที่ใช้อัตราความเร็วปกติ และควรจะเป็นโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำ ซึ่งจะฟังซ้ำก็ครั้งนั้นขึ้นอยู่กับความยาวและความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง ลักษณะงานที่ให้ทำ และความสามารถของผู้เรียน

3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหรืองานที่มอบหมายให้ หลังจากการฟังแล้ว

4. ผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน เช่น เฉลยคำตอบ หรือให้ผู้เรียนได้แก้ไขคำตอบที่ผิดด้วยตนเอง แมรี ฟินอกเซียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมพิต (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2535, หน้า 24) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง สรุปได้ดังนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอนของครู เช่นการถามคำถาม และกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม ฟังการบอกแนวทางในการปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูเป็นภาษาอังกฤษ

2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนา

4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอก หรือ ฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลง หรือ ปาฐกถาต่าง ๆ

5. ให้ดูภาพยนตร์ โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษและจากโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน

7. ให้เข้าร่วมการบรรยาย การประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษาอังกฤษ หรือการประชุมต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

6.5.2 ทักษะการพูด

การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้น ทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่างๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจ และจดจำ จึงได้มีผู้เสนอขั้นตอนการสอนและกิจกรรมไว้ต่าง ๆ กัน ดังเช่น โรเจอร์ สกอตต์ (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 25) ได้นำเสนอไว้ดังนี้

1. ขึ้นบอกรัตถุประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหาอาจจะฝึกพูดพร้อมกัน ๆ หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

6.5.3 ทักษะการอ่าน

การอ่านเพื่อการสื่อสารเป็นการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งที่นอกเหนือไปจากการอ่านเพื่อศึกษาภาษา เพราะในชีวิตจริง การอ่านสิ่งต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ บ้ายประกาศ โฆษณาหรือแม้แต่นวนิยาย ผู้อ่านไม่ได้สนใจที่สาระที่ได้รับ หลังจากนั้นก็อาจจะมีการแสดงออกต่อสิ่งที่อ่านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เมื่ออ่านพบประกาศสมัครงานก็อาจจะเขียนจดหมายไปสมัคร หรือไปเล่าให้เพื่อนฟังถึงความสนุกสนานที่ได้รับจากการอ่านนวนิยาย กล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายในการอ่านเป็นส่วนที่สำคัญสำหรับการอ่านเพื่อการสื่อสาร ในการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารนั้น จึงสามารถจัดกิจกรรมในการสอนอ่านได้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน ตัวอย่าง กิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่

1.1 ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน การคาดคะเนอาจจะผิดหรือถูกก็ได้

1.2 ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือจากรูปภาพ และการแสดงท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - reading Activities) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) อาจจะเป็นย่อหน้า หรือเป็นประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping)

2.3 เติมข้อความลงในแผนผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post - reading Activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่ทำได้จะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด และการเขียนก็ได้โดย

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์ม วาดรูป

3.3 พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน

6.5.4 ทักษะการเขียน

เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การฝึกทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารจะเป็นการเขียนในระดับสูงกว่าการเขียนประโยค แต่เป็นการเขียนถ้อยคำและสำนวนในรูปแบบของประโยคที่เป็นที่ยอมรับ และเรียงประโยคให้เหมาะสมและสามารถสื่อความหมายได้ การจัดกิจกรรมการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียน ควรมีหลักการดังนี้

1. การสอนทักษะการเขียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและเสริมรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนคุ้นเคยแล้วจากการฟังและพูด

2. การควบคุมการเขียนควรลดน้อยลงตามลำดับ ผู้เรียนควรฝึกตอบสนองต่อสิ่งชี้แนะด้วยตนเองทีละน้อย

3. กิจกรรมการเขียนเพื่อการสื่อสารควรเน้นเป็นพิเศษ และหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนตามที่ผู้สอนชี้แนะแล้ว ผู้เรียนควรมีอิสระเต็มที่ในการเขียน

6.6 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนควรเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการทำกิจกรรมเกือบทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ครูยังคงมีบทบาทที่สำคัญอยู่หลายประการ วิลเลียม ลิตเติลวูด (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 26) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ก่อนเริ่มทำกิจกรรม ครูมีบทบาทเป็นผู้วางแผนและจัดดำเนินการเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในขั้นเริ่มต้นให้ ครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของกิจกรรม วิธีการทำงาน ตลอดจนให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมนั้น ในขั้นตอนนี้ครูอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรและทำอย่างไร และถ้าจำเป็นครูอาจสาธิตการทำกิจกรรมให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างครั้งหนึ่งก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนกิจกรรมเอง โดยทั่วไปการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักให้นักเรียนทำงานคู่ (Pair Work) หรือทำงานกลุ่ม (Group Work) ในการทำงานคู่ ครูอาจจัดคู่นักเรียนได้หลายแบบ เช่น ให้นักเรียนที่นั่งใกล้กันทำกิจกรรมคู่กัน หรือให้นักเรียนเก่งจับคู่กับนักเรียนอ่อนเพื่อให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อนบ้าง หรือให้นักเรียนจับคู่โดยเรียงไปตามลำดับเลขที่หรือลำดับตัวอักษรชื่อของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้หมุนเวียนทำกิจกรรมคู่กับนักเรียนคนอื่นทั้งชั้นเรียน สำหรับงานกลุ่ม โดยทั่วไปควรมีกกลุ่มละไม่เกิน 7 คน มิฉะนั้น นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะไม่ได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ สำหรับวิธีการจัดกลุ่มก็เช่นเดียวกับงานคู่ คือ ครูอาจจัดกลุ่มคละให้มีทั้งนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทำงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยที่นักเรียนอ่อนจะได้เรียนรู้จากนักเรียนเก่งบ้าง หรืออาจจะจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถทางภาษาบ้างในบางครั้ง โดยกำหนดงานให้แต่ละกลุ่มแตกต่างกันไปตามระดับความสามารถ

2. ระหว่างการทำกิจกรรม ครูมีบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านภาษาหรือปัญหาเกี่ยวกับวิธีทำกิจกรรม นอกจากนี้ ครูจะมีบทบาทเป็นผู้ตรวจสอบการใช้ภาษาของนักเรียนด้วยว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ แต่ถ้านักเรียนใช้ภาษาผิดเพียงเล็กน้อย ครูไม่จำเป็นต้องแก้ไขทันที เพราะจะเป็นการขัดจังหวะการทำกิจกรรม ครูอาจจะบันทึกสิ่งที่ผิดไว้แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังในภายหลัง ดังนั้น ในระหว่างการทำกิจกรรมครูจึงจำเป็นต้องเดินดูนักเรียนไปทั่ว ๆ ห้องเพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาของนักเรียนด้วย

3. หลังการทำกิจกรรม ครูมีบทบาทเป็นผู้ประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน ในการประเมินการทำกิจกรรมของนักเรียนนั้นครูอาจใช้วิธีสุ่มเรียกนักเรียนบางคู่หรือบางกลุ่มให้ทำ กิจกรรมหรือเสนอผลงานจากการทำกิจกรรมนั้น สำหรับการให้ข้อมูลป้อนกลับ ครูควรจะบอกให้ นักเรียนได้รู้ว่า โดยทั่วไปนักเรียนทำกิจกรรมได้ดีเพียงใด ใช้ภาษาในการทำกิจกรรมได้ถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ การประเมินและการให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะนักเรียนจะได้รู้ถึง ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการทำกิจกรรมของตน

สำหรับวิธีการสอนที่นิยมใช้กันในปัจจุบันนี้ วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีการ สอนที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นวิธีการสอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษา ในห้องเรียนมากขึ้นกว่าเดิมคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Christopher Brumfit 1985: 28) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า เป็นการสร้างการเรียนรู้ภาษาอย่างมี ประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน แต่การสอนเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้ ส่วนการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งที่ซ่อน เร้นอยู่ภายใน ไม่สามารถจะสังเกตได้ การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้อย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ ผู้สอน สามารถควบคุมการสอน แต่ไม่สามารถควบคุมการเรียนรู้ได้ ดังนั้น ในการสอนภาษา ผู้สอน จะต้องสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษา โดยผู้สอนจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรเป็นผู้ให้ตัวภาษาแก่ผู้เรียนและผู้เรียนเป็นผู้หาประสบการณ์ในการฝึกใช้ภาษา ผู้สอน จะเป็นผู้หาวิธีการที่จะให้ผู้เรียนนำเอาตัวภาษาไปใช้ในการสนทนาคัดเลือกสื่อการสอน หรือ จัดระบบเนื้อหาที่จะสอน รวมทั้งเลือกเทคนิควิธีในการนำเสนอเนื้อหา และเทคนิคในการฝึกฝน ต่าง ๆ เช่น การทำงานกลุ่ม การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง เป็นต้น กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกภาษาเหล่านี้ไม่ใช่วิธีการใหม่ เป็นวิธีการที่ใช้กันมานานแล้ว เพียงแต่ ไม่ได้ใช้กันอย่างมากนัก กิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในห้องเรียนที่เน้นการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสาร จึงเป็นวิธีการที่ผู้สอนส่วนใหญ่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วเกือบทั้งสิ้น เพียงแต่วิธีการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษในรูป ของสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการฝึกฝน และช่วยให้ผู้สอนได้ตรวจสอบตนเองว่าได้ สอนการใช้ภาษาในหน้าที่ต่าง ๆ หรือไม่ ซึ่งมีวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ไม่เน้นในจุดนี้

การวัดและประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนและเป็นขั้นตอนสำคัญ ให้ผู้สอนได้ตรวจสอบคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของตนว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ สอนไปเพียงไรและมีอะไรที่จะต้องปรับปรุงบ้าง อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลการเรียน จะต้องสอดคล้องกับการสอน ถ้าผู้สอนเน้นการสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การวัดและ ประเมินผลก็ควรจะวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนด้วย

การวัดและประเมินผลที่ควรใช้ในวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ส่วนใหญ่จะออกมาในรูปของการปฏิบัติการวัดและประเมินผล ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ยากที่จะประเมินผลในรูปของปรนัย ดังนั้นผู้ประเมินจะต้องทำความเข้าใจและตีความคำว่า การสื่อสารให้ชัดเจนเสียก่อน จะได้ประเมินผลผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน

7. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร(Dramatization)

ทิสนา แคมมณี (2543, หน้า 353-356) ได้กล่าวถึง วิธีสอนโดยใช้การแสดงละครว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการให้ผู้เรียนแสดงละคร ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาและบทละครที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตชีวาขึ้นมา และสามารถทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจและจดจำเรื่องนั้นได้นาน

วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพเรื่องราวที่ต้องการเรียนรู้ ประจักษ์ด้วยตาตนเอง ทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน และจดจำได้นาน

องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน ดังนี้

1. มีบทละคร คือเรื่องที่มีเนื้อหาและบทพูดหรือบทแสดงกำหนดไว้เรียบร้อยแล้วตั้งแต่ต้นจนจบ
2. มีการแสดงตามบทที่กำหนด และมีการชมและสังเกตการณ์แสดง
3. มีการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเนื้อหาการแสดง การแสดงของผู้รับบทบาทต่างๆ
4. มีการสรุปการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการแสดงและชมการแสดง

ขั้นตอนสำคัญของการสอน ดังนี้

1. ผู้สอน / ผู้เรียนเตรียมบทละคร
2. ผู้เรียนศึกษาบทละครและเลือก(หรือผู้สอนกำหนด) บทบาทที่จะแสดง
3. ผู้เรียนศึกษาบทที่จะแสดงและซ้อมการแสดง ผู้สอนให้คำแนะนำในการชมการแสดงแก่ผู้เรียนที่เป็นผู้ชม
4. ผู้สอนและผู้เรียนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสำหรับการแสดง เช่น เครื่องแต่งกายฉาก เพอร์นิเจอร์
5. ผู้เรียนแสดงหรือชมการแสดง
6. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงของผู้เล่น เรื่องราวหรือเนื้อหาการแสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการแสดง

7.1 รูปแบบของละคร

1. การแสดงละครแบบเป็นทางการ หรือ การแสดงนาฏการ (dramatization) เป็นการแสดงละครที่มีการเตรียมบทละครตั้งแต่ต้นจนจบไว้ และผู้แสดงจะต้องมีการซักซ้อมการแสดงก่อนการแสดง จนผู้แสดงสามารถแสดงได้ตามบท และมีการจัดฉาก จัดเวที ให้ดูสมจริง ตัวอย่างการแสดงนาฏการที่นิยมกันมาก ได้แก่ การแสดงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ หรือชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ๆ

2. การแสดงละครแบบไม่เป็นทางการ หรือเรียกสั้น ๆ ได้ว่า เป็นการแสดง (acting) เป็นการแสดงเรื่องราวหรือเหตุการณ์สั้น ๆ เฉพาะจุดเฉพาะประเด็น เพื่อช่วยทำให้เรื่องราว / เหตุการณ์ / จุด / ประเด็น เหล่านั้น มีความกระจ่างชัดขึ้น การแสดงแบบนี้ ผู้สอนสามารถใช้สอนสอดแทรกในการสอนเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้มาก เช่น การแสดงวิธีการจัดโต๊ะอาหาร การแสดงพิธีแต่งงาน พิธีทำขวัญ วิธีการผายปอด

3. การแสดงละครใบ้ เป็นการแสดงที่ผู้แสดงใช้การแสดงออกทางท่าทางสื่อความหมายเรื่องราวให้ผู้ชมเข้าใจ โดยไม่ใช้ภาษาพูดเลย แต่อาจมีการใช้การบรรยายประกอบท่าทางได้ เพื่อช่วยให้ผู้ชมมีความเข้าใจมากขึ้น เช่น การแสดงละครใบ้สื่อความหมายเกี่ยวกับปรัชญาในการดำรงชีวิต ความคับข้องใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ

4. การแสดงละครเลียนแบบ เป็นการแสดงผู้แสดงพยายามแสดงลักษณะท่าทางเลียนแบบบุคคล สัตว์ หรือสิ่งของต่างๆ เช่น การแสดงละครเลียนแบบดารา นักร้อง นักพูดที่มีชื่อเสียง การแสดงท่าทางและเสียงร้องเลียนแบบสัตว์ต่างๆ เช่น สุนัข แมว สิงโต นกต่าง ๆ หรืออาจแสดงเลียนแบบกลไกการทำงานของสิ่งของต่างๆ เช่น หุ่นยนต์ คอมพิวเตอร์ รถไฟ รถเมล์ เครื่องบิน

5. การแสดงละครล้อเลียน เป็นการแสดงละครที่มีเนื้อหาสาระเสียดสีบุคคล สังคม เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อเน้นเจตคติ ค่านิยม หรือพฤติกรรมใด ๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยการแสดงถึงความไม่ชอบด้วยเหตุผลและผลของสิ่งนั้น เช่น การแสดงละครล้อเลียนพฤติกรรมทางการเมือง การแสดงละครล้อเลียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ทางสังคม

6. การแสดงการขีดหุ่นละคร เป็นการแสดงที่ผู้แสดงใช้หุ่นหรือวัสดุอื่นๆ เป็นตัวแทนตนในการแสดงออก ผู้แสดงจะไม่ปรากฏกายหรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้เห็นแต่จะขีดตัวหุ่นให้แสดงตามที่ตนปรารถนา ซึ่งก็คือ การขีดหุ่นให้แสดงตามบทและเรื่องราวที่ได้เตรียมไว้ หุ่นที่ใช้ในการแสดงมีมากมายหลายประเภท เช่น หุ่นกระบอก หุ่นนิ้วมือ หุ่นสวมมือ หุ่นเสียบไม้ หุ่นหนังตะลุง หุ่นดิน (ทิสนา แวมมณี, 2543, หน้า 354-356)

7.2 การดำเนินการละคร

การแสดงละครไม่ว่าจะเป็นแบบใด หากจะให้มีประสิทธิภาพ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนควรมีการเตรียมการดำเนินการอย่างเหมาะสม

1. การเตรียมบทละคร

ผู้สอนและผู้เรียนควรมีการอภิปรายกับถึงวัตถุประสงค์ของการที่จะใช้ละครเป็นวิธีการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเลือกเรื่องราวที่จะแสดง ผู้สอนอาจเตรียมบทละครให้ผู้เรียนแสดง โดยต้องเตรียมเนื้อหาการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ และต้องเตรียมบทละคร คือ บทพูดของตัวละครต่าง ๆ หรืออาจให้ผู้เรียนช่วยกันเขียน ซึ่งในทั้งสองกรณี ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาหรือเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้เนื้อหา / เรื่องราว ที่ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด และอาจจำเป็นต้องแสวงหาบุคคลผู้มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นมาให้คำปรึกษา เช่น การแสดงละครทางประวัติศาสตร์ การแสดงละครทางวรรณคดี เป็นต้น การแสดงละครที่ใช้เป็นวิธีสอนนี้ จะแตกต่างจากการแสดงละครที่เป็นศิลปะการแสดง การใช้ละครในการเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องจัดทำทุกสิ่งทุกอย่างให้สมบูรณ์เหมือนความเป็นจริง แต่ต้องพิถีพิถันในจุดที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จุดนั้นจะต้องเด่นชัด การแสดงในจุดนั้นต้องให้เห็นสาระที่ต้องการชัดเจนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เป็นส่วนเสริม ไม่จำเป็นต้องจัดทำให้สมบูรณ์ แต่ควรจะต้องตรงตามความเป็นจริง ผิดกับละครที่เป็นศิลปะการแสดงจะต้องจัดทำทุกสิ่งให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

2. การศึกษาบทละคร และเลือกบทบาทที่จะแสดง

ผู้สอนและผู้เรียนควรช่วยกันเลือกว่าใครควรจะแสดงบทอะไร โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสามารถของผู้เรียนกับบทที่จะแสดง ควรจะเลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะตรงกับเรื่อง และมีความสามารถที่จะตีบทแตก คือ เล่นได้ดี เล่นได้ตรงกับเนื้อหาของเรื่องมากที่สุด เนื่องจากการแสดงละคร เน้นที่การให้ผู้เรียนเห็นภาพหรือเรื่องราวที่ตรงกับเรื่องราวและความเป็นจริงมากที่สุด ดังนั้น ผู้แสดงควรมีความเต็มใจที่จะแสดง เพื่อให้การแสดงออกมาดีที่สุด

3. การศึกษาบท ข้อจัดการแสดง เตรียมผู้ชม และเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการแสดง

เมื่อได้ตัวแสดงแล้ว ผู้แสดงแต่ละคนต้องศึกษาเรื่องราวและบทของตนเป็นพิเศษ ต้องพยายามจำบทของตนให้คล่อง เพื่อการแสดงจะได้ไม่ติดขัด และจะต้องมีการฝึกซ้อมการแสดงร่วมกัน ในบางกรณีหลังการฝึกซ้อมอาจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนตัวแสดง หากพบว่า ผู้ที่เลือกไว้ไม่สามารถแสดงได้ดีพอที่จะสื่อความหมายได้ตรงกับเรื่องราวหรือเนื้อหาอันเป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน โดยปกติ การสอนด้วยวิธีนี้ ผู้เรียนจะไม่ได้แสดงทั้งหมด ผู้ที่ไม่แสดงจะเป็นผู้ชมการแสดง และผู้ช่วยจัดการแสดง เช่น ทำหน้าที่กำกับการแสดง บอกรบ ช่วยจัดฉาก

แต่งตัวผู้แสดง ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการแสดง เป็นต้น ดังนั้น ผู้สอนจึงควรจัดแบ่งงานตาม ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน และให้คำแนะนำในการชมการแสดงว่า ควรสังเกต และให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องอะไรบ้าง จุดไหนบ้าง

4. การแสดงละครและชมละคร เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้ว จึงเริ่มการแสดง ในขณะที่แสดง ผู้สอนและผู้ชมไม่ควรขัดการแสดงกลางคัน และควรให้กำลังใจผู้แสดง โดยการตั้งใจชมการแสดง ปรบมือให้กำลังใจ ผู้ชมควรตั้งใจสังเกตการณ์ในจุดสำคัญที่ครูให้คำแนะนำเป็นพิเศษ และอาจ จดบันทึกสิ่งที่สังเกตไว้เพื่อกันลืม ผู้แสดงก็ควรแสดงให้สมบทบาทมากที่สุด

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการแสดงละครมุ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ เรื่องราวที่แสดง ผู้สอนใช้การแสดงเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เรื่องราวนั้น ๆ โดยได้ เห็นเป็นภาพและการกระทำจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและจดจำเรื่องนั้นได้อย่างดีและ จดจำได้นาน ดังนั้น ละครที่แสดงออกมา จึงควรสะท้อนเรื่องราวความเป็นจริงนั้นให้เห็นชัด การ อภิปรายเพื่อการเรียนรู้ จึงต้องมุ่งไปที่เรื่องราวที่แสดงออกมา และการแสดงของผู้แสดงว่า สามารถแสดงได้สมจริงเพียงใด

นอกจากนี้ ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2521) ได้กล่าวถึงการดำเนินการละครไว้ดังนี้

1. การเลือกบทละคร ที่จะนำมาแสดงมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการแสดงมาก ผู้กำกับการแสดงจะต้องเลือกบทละครที่ดีมาแสดง มีหลักในการเลือกบทละคร

1.1. บทละครต้องมีคุณค่าทางวรรณกรรมและทางการละคร มีลักษณะดึงดูด ความสนใจ และให้ความสนุกสนาน เนื้อเรื่องสะท้อนอารมณ์ผู้ดู ทำให้อารมณ์คล้อยตามได้ ภาษาที่ใช้ไพเราะมีความหมายลึกซึ้งและคมคาย เนื้อหาของเรื่องสะท้อนให้เห็นคุณค่าที่เป็นคติแก่ คนดู และควรแก่การจดจำเป็นตัวอย่าง

1.2. บทละครต้องเหมาะสมกับผู้ดูและผู้แสดง

1.3. ต้องสามารถจัดตัวแสดงได้เหมาะสมกับบทละคร

1.4. ต้องสามารถสร้างฉากได้ตามบทละคร

1.5. ต้องมีงบประมาณที่ต้องใช้จัดการแสดงเพียงพอ

2. การเลือกตัวละคร การเลือกตัวผู้แสดงละครได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น มีความสำคัญ เท่ากับการที่ละครประสบความสำเร็จไปแล้ว 50% การเลือกตัวแสดงไม่สมบทบาท มีผลต่อความ ล้มเหลวที่จะตามมาได้ง่าย หลักในการเลือกตัวละคร

2.1. ผู้กำกับการแสดง ต้องรู้จักตัวละครในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี

2.2. ผู้กำกับการแสดงต้องรู้จักผู้แสดงเป็นอย่างดีว่ามีความสามารถเพียงใด
เหมาะสมกับละครชนิดใด ซึ่งในการเลือกตัวละครต้องคำนึงถึง

2.2.1 ลักษณะท่าทางของตัวละคร

2.2.2 ลักษณะเสียงของผู้แสดง

2.2.3 ลักษณะของอารมณ์

2.2.4 ความประทับใจต่อคนดู

7.3 จิตวิทยาของเด็กเกี่ยวกับละคร

จิวีวรรณ กินาวงศ์ (2521, หน้า 2545) กล่าวถึงจิตวิทยาของเด็กเกี่ยวกับละครไว้ดังนี้ เด็ก
วัย 12-15 ปี ยังเป็นวัยที่เรียนในระดับประถมศึกษาอยู่ เด็กวัยนี้มีสมาธิหรือช่วงความสนใจมาก
ขึ้น ประมาณ 35-50 นาที และมีความสนใจพิเศษ ในละครประเภทวีรบุรุษและวีรสตรี เด็กวัยนี้
จะชื่นชมและพร้อมที่จะทำตามคนที่เขาเห็นว่าดี วัยนี้เป็นวัยที่จะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ฉะนั้น ตัวละคร
สำหรับเด็กวัยนี้ ควรจะเป็นละครประเภทที่จะส่งเสริมให้เด็กประพฤติปฏิบัติตามวีรบุรุษหรือวีรสตรี
ที่ดี เป็นการนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ถูกต้องในภายหน้า

ในระยะแรกๆ ที่สอนละครแก่เด็ก ครูผู้สอนจะต้องมีความอดทนอย่างมากและต้อง
เด็ดขาดด้วย เพราะครูจะต้องทำให้เด็กรู้ว่าชั่วโมงการละครไม่ใช่ชั่วโมงที่เด็กจะสบาย และถือเป็น
ชั่วโมงพัก แต่เด็กจะต้องรู้ว่าเป็นชั่วโมงอิสระ แต่ขณะเดียวกันก็มีระเบียบวินัย และกฎเกณฑ์รวมอยู่
ด้วยครึ่งหนึ่ง

ในชั่วโมงการละคร เสียงของครูเป็นเรื่องสำคัญมากไม่ว่าจะสอนละครแก่เด็กอายุเท่าใดก็
ตาม สิ่งที่ได้ดีที่สุด คือการทำบรรยากาศให้เป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียดมากนัก เสียงของครูไม่ควร
ดังจนเกินไป หรือไม่พูดเสียงสูงจนเกินไป พยายามใช้เสียงธรรมดา จะทำให้การสอนละครได้ผลดี

7.4 ประโยชน์จากการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงละคร

จิวีวรรณ กินาวงศ์ (2521, หน้า 220) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการนำละครมาใช้
เกี่ยวกับการสอนว่า

1. ทำให้บทเรียนน่าสนใจ และประทับใจมาก
2. ช่วยให้เรื่องที่เรียนเป็นจริงเป็นจังขึ้น
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์และเป็นการปรับปรุงทักษะทาง
ภาษาด้วย
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามบุคลิกภาพของตัวละครอย่างที่ไม่อาจทำได้
ด้วยวิธีอื่น

5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
6. เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ทำให้สนใจเรียนมากขึ้น
7. ช่วยเปลี่ยนเจตคติของผู้เรียนให้เป็นที่พึงปรารถนา
8. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ของเด็กผู้เรียน
9. ช่วยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนช่วยกันคิดแก้ปัญหา
10. ส่งเสริมทักษะบางประการ เช่น ทักษะในการฟัง ทักษะการพูด ทักษะในการแสดง และอื่น ๆ

7.5 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร

ทิสนา แชมมณี (2542, หน้า 357) ได้กล่าวถึงข้อดีของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละครไว้ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เรียนมีชีวิตขึ้นมา ทำให้การเรียนรู้มีความเป็นจริง และมีความหมายสำหรับผู้เรียน

2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง

3. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น ทักษะการพูด การเขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาข้อมูลความรู้ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นอกจากนี้ ทิสนา แชมมณี ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละครไว้ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามาก ต้องมีการจัดเตรียมบทละคร และการแสดงที่ยุ่งยาก

2. เป็นวิธีสอนที่ต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย ประกอบการแสดง ซึ่งอาจทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

3. เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยการแสวงหาข้อมูลที่ต้องการมาใช้ในการเขียนบท หากผู้สอนไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารแสวงหาข้อมูลที่ต้องการได้ จะทำให้เรื่องราวหรือการแสดงไม่สมบูรณ์

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำกิจกรรมการละครภาษาอังกฤษมาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ มีนักการศึกษาได้ทำวิจัยไว้ดังนี้

ศศิธร ไวกัญญากร (2544) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ณ โรงเรียนกัลยาณวัตร ดำเนินการวิจัยโดยสำรวจความต้องการของนักเรียนที่ต้องการการสนับสนุนการแสดงละครในชั้นเรียน และเสนอรูปแบบของการแสดงละครภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 98 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชา อ 024 ก ภาษาอังกฤษฟัง-พูด มีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษ และเห็นว่าการแสดงละครทำให้มีโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ได้เรียนรู้ทั้งภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น นักเรียนส่วนมากพอใจกับผลงานการแสดง และปัจจัยที่ควรสนับสนุนนักเรียนในการแสดงละคร ได้แก่ การวางแผนงานที่ดี บทละคร เวลาในการฝึกซ้อม ฉาก ดนตรี และตัวละคร อีกทั้งควรมีการประเมินงานในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ทั้งระหว่างการฝึกซ้อม การซ้อมใหญ่ และเมื่อสิ้นสุดการแสดง

งานวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บานชื่น ปัญญาเรือง (2544) ซึ่งได้ศึกษาความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากที่เรียนด้วยกิจกรรมการละครเชิงสร้างสรรค์จากบทละครที่มีโครงสร้างบางส่วนให้ และเปรียบเทียบแรงจูงใจของผู้เรียนก่อนและหลังจากที่เรียนด้วยกิจกรรมการละครเชิงสร้างสรรค์ จากบทละครที่มีโครงสร้างบางส่วนให้ โดยได้ทดลองใช้กับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 2002 มีผู้เรียนจำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดและเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นหลังจากที่เรียนด้วยกิจกรรมการละครเชิงสร้างสรรค์จากบทละครที่มีโครงสร้างบางส่วนให้

ประเทือง ใจหาญ (2546) ซึ่งได้สรุปผลไปในแนวทางเดียวกัน โดยได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ และไม่ใช้กิจกรรมการละคร ดำเนินการทดลองดังนี้ ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการละคร และสอนกลุ่มควบคุมโดยใช้แผนการสอนที่ไม่ใช้กิจกรรมการละคร เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และตอบแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้กิจกรรมการละคร แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้กิจกรรมการละครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยภายในประเทศดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การละครนั้น ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ได้เรียนรู้ทั้งภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำการละครมาจัดการเรียนการสอนพบว่า กิจกรรมการละครเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนหลายประการ ดังผลงานวิจัยต่อไปนี้

Coleman, Linda E, (2003). ได้ทำการวิจัยใช้การละครภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับวัยรุ่นชนชาวเกาหลี จำนวน 60 คน ในค่ายฤดูร้อนระหว่างเดือนกรกฎาคม และสิงหาคม การจัดการเรียนการสอนออกแบบให้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้แบบร่วมมือ และลดความวิตกกังวล แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ฝึกการออกเสียง การแต่งกลอนสด การแสดงบทบาทสมมุติ และการเคลื่อนไหวบนเวที ผลการวิจัยจากภาพบันทึกก่อนเรียน และหลังเรียน พฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยท่าทางและคำพูดหลังเรียน ผู้เรียนสามารถจัดการกับความกังวล ความหวาดหวั่น ท่วงทำนองเสียง และการออกสำเนียงภาษาอังกฤษได้ดีกว่าก่อนเรียน ผลจากการตอบคำถามและสอบถามหลังเรียน สังเกตพบว่าผู้เรียนมีสำเนียงภาษาอังกฤษและท่วงทำนองดีขึ้น ผู้เรียนยังบอกถึงความรู้สึกที่มีความมั่นใจและผ่อนคลายขณะพูดภาษาอังกฤษ เพราะผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

ในทำนองเดียวกัน Wheat, Brenda Michelle, (2006). ได้ทำการวิจัยใช้หลักสูตรที่สอดแทรกศิลปะในห้องเรียนต้นแบบระดับประถม มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่า ศิลปะ ดนตรีและการละครมีผลต่อผู้เรียนอย่างไร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตห้องเรียนควบคุม ระยะเวลา 1 ภาคเรียน สัมภาษณ์โดยการเข้าไปมีส่วนร่วม และตรวจเอกสารจากในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่าศิลปะที่ใช้เรียนในห้องเรียนช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ ช่วยให้เด็กกล้าคิด และช่วยสร้างประสบการณ์ ส่วนดนตรีช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระสำคัญของเรื่องที่เรียน ช่วยให้เด็กจดจำข้อมูลได้ดี เป็นพื้นฐานกิจกรรมการเขียนในเชิงสร้างสรรค์ได้ ส่วนการละครนั้นใช้สำหรับแสดงท่าทางในการสื่อสาร บอกความหมาย เชื่อมโยงเนื้อหาข้อมูลได้ เป็นการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์

นอกจากนี้ Coleman, Sheila Louise, (2007) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนศิลปะการละครของนักเรียนชาวละตินในโรงเรียนมัธยม รัฐแคลิฟอร์เนีย วิเคราะห์ข้อมูลจาก ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การละครมีการพัฒนาทางด้าน การสื่อสาร การเขียน ความรวดเร็วในการรับรู้ ความเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชาวละตินที่ร่วมเรียนในห้องเรียนศิลปะการละครมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมมากขึ้น มีโอกาสในการแสดงออก มีความสุข มีความชื่นชมในศิลปะการละคร การติดต่อระหว่างบุคคลและองค์กร ความเพียรพยายามและส่งเสริมวัฒนธรรมสรุปโดยรวม ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับ ความชื่นชมในความงามของศิลปะการละคร ศักยภาพของแต่ละบุคคล พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ส่งเสริมวัฒนธรรมความสำเร็จในนิสัยทัศนคติของแคลิฟอร์เนียและมาตรฐานในการแสดงศิลปะ แรงจูงใจในการฝึกฝนทางศิลปะ

จากผลงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การละครเอื้อประโยชน์หลายอย่าง โดยเฉพาะทักษะทางการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาข้อมูลได้ เป็นการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ สร้างความมั่นใจและผ่อนคลายขณะพูดภาษาอังกฤษ ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมมากขึ้น มีโอกาสในการแสดงออก มีความสุข ส่งเสริมวัฒนธรรม ความชื่นชมในความงามของศิลปะการละคร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น คณะผู้วิจัยเห็นว่าการใช้กิจกรรมการแสดงละครในการสอนภาษาอังกฤษ สามารถส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง ในการแสดงออก ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาข้อมูลได้ กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากขึ้น มีความสุข มีความชื่นชมในความงามของศิลปะการละคร ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข ตามจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้น

ที่ 3 โดยการใช้การแสดงละครเป็นช่องทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีความสนใจในภาษาอังกฤษและการละคร ให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานเป็นทีมเพื่อให้บรรลุประสิทธิผลของงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีกระบวนการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. เป็นครูผู้สอนตำแหน่งเชี่ยวชาญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน

2. เป็นครูผู้สอนตำแหน่งชำนาญการพิเศษ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษและการแสดงละครภาษาอังกฤษ มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน

3. เป็นครูผู้สอนตำแหน่งชำนาญการพิเศษ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถิติวิจัยวัดผลประเมินผล มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน

4. เป็นศึกษานิเทศก์ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน

5. เป็นศึกษานิเทศก์ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการแสดงละครภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ประกอบด้วย

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยองค์ประกอบหลักสูตรประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผังมโนทัศน์ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

2. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งมีสาระการเรียนรู้ที่นำมาสร้าง จำนวน แผน 7 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการละคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Aesop's fables

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Drama for English communication

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Master of ceremonies

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เพลง Oh I say

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Technical Run-Through

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง The show must go on

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมขององค์ประกอบและเอกสารประกอบหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน

วิธีการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ในขั้นตอนการสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังนี้

1. สร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การแสดงละคร และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 สร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยมีองค์ประกอบดังนี้ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผังมโนทัศน์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

1.3 นำเอกสารหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทั้งแบบประเมินที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาให้ค่าความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินหลักสูตร (ภาคผนวก ง) ก่อนนำไปทดลองใช้

2. สร้างเอกสารประกอบหลักสูตรได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ประกอบการใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ เอกสารทางวิชาการ วารสาร คู่มือครู ในเรื่องเกี่ยวกับ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3

2.3 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การแสดงละคร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลทางภาษา

2.4 นำเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ให้คำแนะนำแล้วนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาให้ค่าความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้แบบประเมินเอกสารประกอบหลักสูตร (ภาคผนวก ฉ) ก่อนนำไปทดลองใช้

2.5 นำหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปใช้กับกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรศึกษาริเริ่มพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ตรวจสอบให้คะแนน โดยมีการให้คะแนนดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. นำผลของการประเมินมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามวิธีการของเบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

2. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 106)

$$S.D. = \left(\frac{\sqrt{\sum(X - \bar{X})^2}}{n-1} \right)$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของคะแนนทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

กลุ่มทดลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองแขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือกคือเป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองแขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือก คือ เป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูดและอ่านออกเสียง คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา เนื้อหาและบริบท ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง น้ำเสียงและการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับฟัง

2. ความสามารถในการแสดงละคร ด้านการดำเนินเรื่องของตัวเองละคร การแต่งกายและฉาก แสง สี เสียง การแสดงลีลาและท่าทางประกอบ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เวลาในการแสดง คุณค่าและวัฒนธรรม

3. การทำงานเป็นทีม ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน การแบ่งงานตรงตามความถนัด ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของงาน และประสิทธิผลของงาน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการแสดงละคร
3. การทำงานเป็นทีม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ออกแบบแผนการทดลอง

แบบแผนการวิจัยที่ใช้การทดลองครั้งนี้ ศึกษากลุ่มเดียววัดหลังการทดลอง (The One Group Posttest Only Design or One Shot Case Study) มีลักษณะทดลองดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 60)

TREATMENT	POST-TEST
ดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอน	สอบหลังเรียน
X	O

- เมื่อ X แทน สอนโดยใช้หลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
- O แทน การสอบหลังการเรียนโดยใช้หลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2. การดำเนินการทดลอง

นำหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองแขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 7 แผน ทำการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลาในการทดลอง 20 สัปดาห์ รวม 20 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

2.2 ประเมินด้วย แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินการแสดงละคร และแบบประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานเป็นทีม ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. แบบประเมินความสามารถในการแสดงละครของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
3. แบบประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ การสร้างได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
 - 1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เพื่อสร้างแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งมีองค์ประกอบของการประเมินดังนี้ การพูดและอ่านออกเสียง คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา เนื้อหาและบริบท ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง น้ำเสียงและการปฏิบัติ ตามสิ่งที่ได้รับฟัง
 - 1.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระหว่างเรียนด้วยหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์ (Rubrics) ดังนี้ (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ, 2544, หน้า 140)

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

1.4 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) โดยพิจารณาให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 (ภาคผนวก ฉ)

1.5 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

1.6 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มทดลอง โรงเรียนบ้านหนองแวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2550 จำนวน 30 คน

2. แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร การสร้างได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร ซึ่งมีองค์ประกอบของการประเมินดังนี้ การดำเนินเรื่องของตัวละคร การแต่งกาย และฉาก แสง สี เสียง การแสดงลีลา และ ท่าทางประกอบ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เวลาในการแสดง คุณค่าและวัฒนธรรม

2.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถในการแสดงละครของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ระหว่างเรียนด้วยหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์ (Rubrics) ดังนี้ (สมศักดิ์ ภูมิภาคาวรรณ , 2544, หน้า 140)

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

2.4 นำแบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร ปรีक्षाอาจารย์ที่ปรีक्षा แล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 (ภาคผนวก จ)

2.5 นำแบบประเมินการแสดงละคร ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

3. แบบประเมินการทำงานเป็นทีม การสร้างได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน

3.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เพื่อสร้างแบบประเมินการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีองค์ประกอบของการประเมินดังนี้ การวางแผนปฏิบัติงาน การแบ่งงานตรงตามความถนัด ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของงาน และประสิทธิผลของงาน

3.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินการทำงานเป็นทีมของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ระหว่างเรียนด้วยหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์ (Rubrics) ดังนี้ (สมศักดิ์ ภาวิฑฒานวรรณ, 2544. หน้า 140)

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

3.4 นำแบบประเมินการทำงานเป็นทีม ปรีक्षाอาจารย์ที่ปรีक्षा และเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า แบบประเมินการทำงานเป็นทีม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 (ภาคผนวก ด)

3.5 นำแบบประเมินการทำงานเป็นทีม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละครและผลการประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1.1 แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

1.2 แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

1.3 แบบประเมินการทำงานเป็นทีม ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

1.4 นำผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละคร และผลการประเมินการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาความสอดคล้องของแบบประเมิน ใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538, หน้า 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความสอดคล้องของแบบประเมิน

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์มีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์มีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์ไม่มีความสอดคล้อง

ความสอดคล้องเกณฑ์ค่า IOC แต่ละรายข้อมากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป

2. สถิติพื้นฐาน

2.1. ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545. หน้า 102)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

2.2 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545. หน้า 101)

$$\text{สูตร} \quad P = F \times \frac{100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่า ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

**ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการ
แสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3**

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา
2550

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองแวม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือกคือเป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียน
ในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรด้านลักษณะของกิจกรรม สาระการ
เรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อ
ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เพื่อสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะของกิจกรรม สาระการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้

3. กำหนดเกณฑ์การประเมินแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของนักเรียน โดยจัดทำเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดค่าไว้ 5 ระดับดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

4. นำแบบประเมินแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อหาค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่าแบบประเมินความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ข)

5. นำแบบประเมินแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

6. จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยการสอนครบทั้ง 7 แผน แล้ว คณะผู้วิจัยแจกแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อให้นักเรียนตอบแบบประเมิน

2. นำแบบประเมินความพึงพอใจมาตรวจนับคะแนนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรทริกกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละครสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ตรวจสอบให้คะแนน โดยมีการให้คะแนนดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

2. นำผลของการประเมินมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามวิธีการของเบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาความสอดคล้องของแบบประเมิน ใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538, หน้า 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ค่าความสอดคล้องของแบบประเมิน
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์มีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์มีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินและจุดประสงค์ไม่มีความสอดคล้อง

ความสอดคล้องเกณฑ์ค่า IOC แต่ละรายข้อมากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป

2. สถิติพื้นฐาน

2.1. ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

2.2. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 106)

$$S.D. = \left(\frac{\sqrt{\sum (X - \bar{X})^2}}{n-1} \right)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของคะแนนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าและพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเสนอผลกระบวนการศึกษาและพัฒนา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรทำให้ได้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผังมโนทัศน์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมชุมนุมภาษาอังกฤษได้ โดยมีการพิจารณาความเหมาะสมของคุณภาพหลักสูตรดีมาก โดยผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละครสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. การกำหนดหลักการและเหตุผล			
1.1 สอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 สามารถนำไปกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระเวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลของหลักสูตรได้	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 บอกรูปภาพปัญหาที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรได้ครอบคลุม	4.60	0.55	มากที่สุด
1.4 หลักการสามารถให้ภาพรวมของหลักสูตรได้ชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
2. วิสัยทัศน์			
2.1 กำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 วิสัยทัศน์มีเป้าหมายที่ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3. พันธกิจ			
3.1 พันธกิจแสดงถึงวิธีดำเนินงานของหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 ข้อกำหนดพันธกิจเป็นการสะท้อนความคิดและการปฏิบัติงานของหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด
4. เป้าหมาย			
4.1 เป้าหมายสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การจัดการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 เป้าหมายมีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตร	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
4.3 เป้าหมายมีความครอบคลุมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้จาก สถานศึกษา และชุมชนร่วมกันกำหนด	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	4.80	0.45	มากที่สุด
6. โครงสร้างหลักสูตร			
6.1 โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
7. การจัดหน่วยการเรียนรู้			
7.1 แต่ละหน่วยการเรียนรู้สัมพันธ์ต่อเนื้องกัน	4.80	0.45	มากที่สุด
7.2 มีเวลาเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
7.3 นำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้	4.80	0.45	มากที่สุด
8. แนวการจัดการเรียนรู้			
8.1 สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษา พ.ร.บ. 2542 แก้ไขปรับปรุงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545)	4.80	0.45	มากที่สุด
8.2 การจัดการเรียนรู้คำนึงถึงพัฒนาการของ ผู้เรียน ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
8.3 เน้นกระบวนการกลุ่มและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
9. สื่อการเรียนรู้			
9.1 สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวทางการจัดการ เรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
9.2 เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
9.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.60	0.55	มากที่สุด
10. การวัดและประเมินผล			
10.1 สอดคล้องกับหลักการและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
10.2 การวัดและประเมินผลหลายวิธีเน้นตาม สภาพจริง	4.60	0.55	มากที่สุด
10.3 วัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.72	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45
และทุกองค์ประกอบมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านที่มีค่าสูงสุดทุก
องค์ประกอบคือด้านการจัดหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

ส่วนที่ 2 ผลการสร้างเอกสารประกอบหลักสูตรได้เอกสารหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ ดังตารางแสดงผลที่ 2

ตาราง 2 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบ หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. ด้านสาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ชัดความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
3. ด้านสาระการเรียนรู้			
3.1 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สับสนและ น่าสนใจ	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.4 เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.80	0.45	มากที่สุด
5.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5 เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
6. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้			
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 เสนอแนะเกณฑ์การวัดและประเมินผล ไว้ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.76	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 และทุกองค์ประกอบมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านที่

มีค่าสูงสุดทุกองค์ประกอบได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

จากการนำหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความถนัดและความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินประเมินทักษะการสื่อสาร ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละคร และผลการประเมินการทำงานเป็นทีมในการใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

ตาราง 3 แสดงผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างการใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

รายการประเมิน	n= 30		ผลการประเมิน
	\bar{X}	คิดเป็นร้อยละ	
1. การอ่านและพูดออกเสียง	3.17	79.25	ผ่าน
2. คำศัพท์,สำนวนและโครงสร้างภาษา	3.07	76.75	ผ่าน
3. เนื้อหาและบริบท	2.97	74.25	ผ่าน
4. ความคล่องแคล่ว	3.00	75.00	ผ่าน
5. การแสดงท่าทางน้ำเสียง	3.10	77.50	ผ่าน
6. การปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับฟัง	3.13	78.25	ผ่าน
รวม	3.07	76.83	ผ่าน

จากตาราง พบว่า การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างเรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 คิดเป็นร้อยละ 76.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ และในส่วนทักษะที่มีค่าสูงสุดคือทักษะการอ่านและพูดออกเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 คิดเป็นร้อยละ 79.25

ตาราง 4 แสดงผลการประเมินความสามารถในการแสดงละครภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

รายการประเมิน	n= 30		ผลการประเมิน
	\bar{X}	คิดเป็นร้อยละ	
1. การดำเนินเรื่องของตัวละคร	3.83	95.75	ผ่าน
2. การแต่งกายและฉาก แสง สี เสียง	3.50	87.50	ผ่าน
3. การแสดงลีลา และ ท่าทาง			
ประกอบ	3.33	83.25	ผ่าน
4. การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	3.17	79.25	ผ่าน
5. การใช้เวลาในการแสดง (เวลาในการแสดง 10 นาที, เวลาเตรียมฉาก 5 นาที)	3.67	91.75	ผ่าน
6. คุณค่าและวัฒนธรรม	2.83	70.75	ผ่าน
รวม	3.39	84.71	ผ่าน

จากตาราง พบว่า การประเมินความสามารถในการแสดงละครของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 คิดเป็นร้อยละ 84.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ ส่วนรายการประเมินที่มีค่าสูงสุดคือการดำเนินเรื่องของตัวละครมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 คิดเป็นร้อยละ 95.75

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระหว่างเรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

รายการประเมิน	n= 30		ผลการประเมิน
	\bar{X}	คิดเป็นร้อยละ	
1. การวางแผนปฏิบัติงาน	3.75	93.75	ผ่าน
2. การแบ่งงานตรงตามความถนัด	3.63	90.75	ผ่าน
3. ความรับผิดชอบ	3.33	83.25	ผ่าน
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.67	91.75	ผ่าน
5. ความคิดสร้างสรรค์	3.83	95.75	ผ่าน
6. ประสิทธิภาพของงาน	3.75	93.75	ผ่าน
7. ประสิทธิภาพของงาน	3.58	89.50	ผ่าน
รวม	3.65	91.21	ผ่าน

จากตาราง พบว่า การประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระหว่างเรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 คิดเป็นร้อยละ 91.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ ส่วนรายการประเมินที่มีค่าสูงสุดคือความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 คิดเป็นร้อยละ 95.75

**ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน
หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ
ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3**

เมื่อคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริม
ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ทั้งหมดแล้ว ได้ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน
หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการ
แสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. กิจกรรมนี้มีการจัดลำดับขั้นตอนที่เข้าใจง่ายและต่อเนื่อง	4.83	0.38	มากที่สุด
2. กิจกรรมนี้มีความยืดหยุ่นอย่างเหมาะสมกับระดับ ความสามารถของข้าพเจ้า	4.73	0.58	มากที่สุด
3. กิจกรรมนี้ตอบสนองความต้องการของข้าพเจ้า	4.90	0.31	มากที่สุด
4. เนื้อหาของกิจกรรมมีความน่าสนใจทำให้ข้าพเจ้ามีความ กระตือรือร้นในการเรียน	4.70	0.65	มากที่สุด
5. อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการละครมีความเหมาะสม กับเนื้อหาและกิจกรรม	4.97	0.18	มากที่สุด
6. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและ ความสนใจของข้าพเจ้า	4.90	0.31	มากที่สุด
7. ข้าพเจ้าและเพื่อนช่วยกันคิดและแก้ปัญหาโดยการ อภิปรายในทีมตนเองเพื่อทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.93	0.25	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
8. การทำงานเป็นทีมช่วยให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการแสดงกิจกรรมบนเวทีมากขึ้น	4.80	0.55	มากที่สุด
9. การแสดงละครภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้าผ่อนคลายและมีความกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น	4.77	0.50	มากที่สุด
10. หลังเรียน ข้าพเจ้าเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามากขึ้น	4.93	0.25	มากที่สุด
11. หลังเรียน ข้าพเจ้ามีความคิดว่าทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่ยากเกินไปที่จะเรียน	4.77	0.57	มากที่สุด
12. หลังเรียน ข้าพเจ้ามีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ	4.80	0.48	มากที่สุด
13. ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	4.70	0.60	มากที่สุด
รวม	4.83	0.46	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยภาพรวมในทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ซึ่งมีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก ตามความถนัดและความสนใจ เปิดโอกาสได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการแสดงละครเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สร้างทัศนคติที่ดี เห็นคุณค่าและวัฒนธรรมการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายขั้นตอน และผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ประกอบด้วยหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวม 20 ชั่วโมง เป็นเนื้อหาที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เทคนิคการสอนโดยใช้การแสดงละคร เอกสารการฝึกอบรมหลักสูตรการละครเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ควบคู่กับการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยวิเคราะห์หลักสูตรและแบ่งเนื้อหา จึงนำมาเขียนเป็นหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรแล้วนำหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร และพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร แบบประเมินการทำงานเป็นทีม และแบบประเมินความพึงพอใจ แล้วนำมาการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจะได้นำไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านหนองแวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือก คือ เป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษและการละคร

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ
ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
ภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ แผนการ
จัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง
3. แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
4. แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร
5. แบบประเมินการทำงานเป็นทีม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะ
การสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการแสดงละคร
3. การทำงานเป็นทีม

**ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน
หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ
ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3**

ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ชุมนุมการละครเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ
โรงเรียนบ้านหนองแวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2550 จำนวน 30 คน ทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดง
ละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น แล้วนำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วเทียบกับเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ตัวแปรที่ศึกษา

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในการสร้างหลักสูตรซึ่งได้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้สอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อระบุระดับความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปใช้สอนในโรงเรียน

ในการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 7 แผน ทำการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลาในการทดลอง 20 สัปดาห์ รวม 20 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ในระหว่างเรียนประเมินด้วย แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร และแบบประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเพื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

หลังการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยการสอนครบทั้ง 7 แผนแล้ว ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อระดับความพึงพอใจ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการสร้างหลักสูตร ได้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีองค์ประกอบคือ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผังมโนทัศน์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เอกสารประกอบหลักสูตรการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร ชุมนุมการละครเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน มีองค์ประกอบ คือ สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ไปใช้ได้

การพิจารณาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินความสามารถในการแสดงละคร แบบประเมินการทำงานเป็นทีมของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.6 – 1.0 มีความสอดคล้องสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละครภาษาอังกฤษ และผลการประเมินการทำงานเป็นทีมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 ดังนี้ ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 คิดเป็นร้อยละ 76.83 ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละครภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ย 3.39 คิดเป็นร้อยละ 84.71 และผลการประเมินการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ย 3.65 คิดเป็นร้อยละ 91.21 เมื่อพิจารณา พบว่า นักเรียนทุกคนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปใช้สอนในโรงเรียน เมื่อได้ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ทั้งหมดแล้วผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตร ในทุกข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การสร้างหลักสูตรการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ นำมาอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การสร้างหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลปรากฏว่าหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00

มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ ส่วนแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินความสามารถในการแสดงละครภาษาอังกฤษ แบบประเมินการทำงานเป็นทีมของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และแบบประเมินความพึงพอใจของ ผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีค่าดัชนีความ สอดคล้องอยู่ในระดับ 0.6 – 1.0 เมื่อพิจารณา แล้วพบว่า แต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้อง

หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นได้ผ่าน กระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบตามวิธีการเขียนโดยศึกษาจากหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรสถานศึกษา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิธี สอนโดยใช้การแสดงละคร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริม ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ทำ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามรูปแบบของหลักสูตร อีกทั้งหลักสูตร ยังได้ผ่านการ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ การประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมจาก ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ส่งผลให้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีประสิทธิภาพตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้

เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงละครภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการละคร การแสดงบทบาทสมมุติ การเขียนบทสนทนาและบทละครภาษาอังกฤษ พิธีกร แนะนำการแสดงละคร กิจกรรมประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ Oh I say และกิจกรรม Technical Run-Through ซึ่งมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม จริง ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน ได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจาก กิจกรรมการแสดงละคร

การจัดกิจกรรมการละครเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นการจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนา ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละครสำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่กำหนดไว้โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ

ละคร 2) Aesop's fables 3) Drama for English communication 4) Master of ceremonies
5) เพลง Oh I say 6) Technical Run-Through 7) The show must go on

จากการจัดกิจกรรมตามแผนส่งผลให้นักเรียนมีบทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนตามความถนัด และความสนใจ กระบวนการจัดกิจกรรมจะเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ฝึกปฏิบัติจริง มีการร่วมคิดร่วมทำวางแผนปฏิบัติงาน แบ่งงานตรงตามความถนัด มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกคอยสังเกตพฤติกรรมและวิธีการที่นักเรียนนำเสนอและแนะนำวิธีการที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของ สลาวิน (slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และ รอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี 2548, หน้า 334-336) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้โดยมีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกัน มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีผลลัพธ์ทำนองเดียวกันกับผลงานวิจัยของอัลมิซา มีวรวรรณ (2543, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีร่วมแรงร่วมใจ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนด้วยวิธีร่วมแรงร่วมใจสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และพบว่านักเรียนด้วยวิธีร่วมแรงร่วมใจมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในคาบเรียนสุดท้ายสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

1. การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร กับนักเรียนชุมนุมการละครเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คน มีผลดังนี้

ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 คิดเป็นร้อยละ 76.83 และผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการสื่อสารครอบคลุมทักษะการพูดและอ่านออกเสียง คำศัพท์ จำนวนและโครงสร้างภาษา เนื้อหาและบริบท ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง น้ำเสียงและการปฏิบัติ ตามสิ่งที่ได้รับฟัง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้

กิจกรรมการแสดงละคร ช่วยลดความวิตกกังวลในการใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ กล้าแสดงออก ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ Coleman, Linda E, (2003, abstracts) ซึ่งวิจัยการใช้การละครภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สำหรับวัยรุ่นชาวเกาหลี จำนวน 60 คน ในค่ายฤดูร้อนระหว่างเดือน กรกฎาคม และสิงหาคม การจัดการเรียนการสอนออกแบบให้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้แบบร่วมมือ และลดความวิตกกังวล แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ฝึกการออกเสียง การแต่งกลอนสด การแสดงบทบาทสมมุติ และการเคลื่อนไหวบนเวที ผลการวิจัยจากภาพบันทึกก่อนเรียนและหลังเรียน พฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยท่าทางและคำพูดหลังเรียนผู้เรียนสามารถจัดการกับความกังวล ความหวาดหวั่น ท่วงทำนองเสียง และการออกคำเนียงภาษาอังกฤษได้ดีกว่าก่อนเรียน ผลจากการตอบคำถามและสอบถามสัมภาษณ์หลังเรียน สังเกตพบว่าผู้เรียนมีสำเนียงภาษาอังกฤษและท่วงทำนองดีขึ้น ผู้เรียนยังบอกถึงความรู้สึกว่ามีความมั่นใจและผ่อนคลายขณะพูดภาษาอังกฤษ เพราะผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

ผลการประเมินความสามารถในการแสดงละครของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 คิดเป็นร้อยละ 84.71 และผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านการดำเนินเรื่องของตัวละคร การแต่งกายและฉาก แสง สี เสียง การแสดงลีลา และ ท่าทางประกอบ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เวลาในการแสดง และคุณค่าและวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้เรียนได้ร่วมมือกันทำกิจกรรมการแสดงละครเพื่อสร้างผลงานของทีม มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกบนเวที ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน จากการแสดงละครในโรงเรียนซึ่งมีนักเรียนในชั้นอื่นๆ มาร่วมชมการแสดง นอกจากนี้กิจกรรมการแสดงละครยังส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ประเทือง ใจหาญ. (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ และไม่ใช้กิจกรรมการละคร ดำเนินการทดลองดังนี้ ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการละคร และสอนกลุ่มควบคุม โดยใช้แผนการสอนที่ไม่ใช้กิจกรรมการละคร เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และตอบแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม สูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้กิจกรรมการละคร แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 กลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้กิจกรรมการละครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 คิดเป็นร้อยละ 91.21 และผ่านเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มในด้านการวางแผนปฏิบัติงาน การแบ่งงานตรงตามความถนัด ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของงาน และประสิทธิผลของงาน ทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ วิไล เขียวพุ่มพวงและคณะ (2549, หน้า 98) วิจัยหลักสูตรการจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลาบุชาพญานาค ชุมชนนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จัดกิจกรรมกลุ่ม ร่วมมือกันทำงานจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลา พญานาคผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานในการทำงานมีค่าเฉลี่ย 3.43 คิดเป็นร้อยละ 85.80 เมื่อพิจารณา พบว่า นักเรียนทุกคนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรม ผลการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ได้ร่วมคิดร่วมทำโดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เรียนรู้ กิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข เห็นคุณค่าเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของทีม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ในอนาคตได้และสามารถนำกระบวนการทำงานมาประยุกต์ใช้กับการเรียนในวิชาอื่นได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการแสดงละครภาษาอังกฤษ เห็นคุณค่าและวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

จากความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชำต้นแสดงว่า นักเรียนที่ได้เรียนหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นว่าการเรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจ ได้ค้นพบศักยภาพของตน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ศศิธร ไวกัญญากร (2544, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ณ โรงเรียนกัลยาณวัตร ดำเนินการวิจัยโดยสำรวจความต้องการของนักเรียนที่ต้องการการสนับสนุนการแสดงละครในชั้นเรียน และเสนอรูปแบบของการแสดงละครภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 98 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการศึกษพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชา อ 024 ก ภาษาอังกฤษฟัง-พูด มีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษ และเห็นว่าการแสดงละครทำให้มีโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ได้เรียนรู้ทั้งภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น นักเรียนส่วนมากพอใจกับผลงานการแสดง และปัจจัยที่ควรสนับสนุนนักเรียนในการแสดงละคร ได้แก่ การวางแผนงานที่ดี บทละคร เวลาในการฝึกซ้อม ฉาก ดนตรี และตัวละคร อีกทั้งควรมีการประเมินงานในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ทั้งระหว่างการฝึกซ้อม การซ้อมใหญ่ และเมื่อสิ้นสุดการแสดง

จากการศึกษางานวิจัยและงานศึกษาค้นคว้าข้างต้นสรุปได้ดังนี้ กิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ทำให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความภาคภูมิใจในผลงานของตน มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นและกล้าแสดงออก ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข เห็นคุณค่าและวัฒนธรรมของภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการสร้างหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการเรียนรู้หลักสูตรการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสดงละคร สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งได้จัดไว้ในชมรมการละคร ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความถนัด ความความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงควรเปิดโอกาสผู้เรียนให้เลือกฝึกปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ตนถนัด ให้ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ด้านวิชาการ รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข

2. การปฏิบัติงานในกิจกรรมใดก็ตาม เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายของการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ควรแนะนำให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ร่วมคิดร่วมทำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดของผลงาน

3. ควรยืดหยุ่นเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องกิจกรรมการแสดงละคร ต้องใช้เวลาในการทำฉาก อุปกรณ์ แต่งตัวแต่งหน้า และฝึกซ้อมการแสดง จึงอาจต้องใช้เวลาเรียนมากกว่าการเรียนการสอนปกติ

5. ในการจัดกิจกรรมทำงานเป็นทีมของนักเรียนจากต่างชั้นกัน ควรให้นักเรียนได้ทำความคุ้นเคยกันก่อนจะมีการจัดทีม

6. การทำงานเป็นทีมทำให้นักเรียน จากต่างชั้นกันทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับดี

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำงานเป็นทีมช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานได้เป็นอย่างดี จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการทำงานเป็นทีม เมื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น

2. เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนโดยกิจกรรมการแสดงละคร เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความถนัดและสนใจ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาและบุคลิกภาพ สร้างความสนใจใฝ่เรียนรู้ จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำกิจกรรมการละครไปใช้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). **การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการสื่อสาร**. (พิมพ์ครั้งที่ 1).
- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2546). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2523). **การละครสำหรับครูประถม**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ทิตนา แหมมณี. (2542). **14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บานชื่น ปัญญาเรือง. (2544). **การใช้กิจกรรมการละครเชิงสร้างสรรค์จากบทละครที่มีโครงสร้างบางส่วนให้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจ ของนักศึกษานาฏศิลป์ชั้นสูง**. วิทยานิพนธ์. กศ. ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ประเทือง ใจหาญ. (2546) **การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้กิจกรรมการละคร**. วิทยานิพนธ์. กศ. ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

- รัตนา ศิริลักษณ์. (2540). การพัฒนาบทเรียนที่ใช้กิจกรรมการละครเพื่อส่งเสริมทักษะฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์. กศ. ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วารินทร์ แก้วอุไร. (2549) เอกสารคำสอนการพัฒนาหลักสูตร Curriculum and Instruction Development. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.], มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิไล เขียวพุ่มพวงและคณะ (2549).หลักสูตรการจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลาขนาดชุนมนนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ.กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ศศิธร ไวก์ยากร. (2544). ทศคดีต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการแสดงละครภาษาอังกฤษ ณ โรงเรียนกัลยาณวัตรจังหวัดขอนแก่น. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ. ศศ. ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศุภชัย ไพศาลวัน. (2548). การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์. กศ. ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2535). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลำลี รักสุทธิ.(2544). ตารางวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สู่หลักสูตรการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3. (ม.1-ม.3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- อัมมิชา มีวรรณ. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีร่วมแรงร่วมใจ. วิทยานิพนธ์. กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Coleman, Sheila Louise, (2007) Raising the curtain on theatre arts for Latinos: Finding voice, Cultural capital, literacy, and ethic identity in high school theatre arts classes, Ed.D., University of California, Irvine.
- Wheat, Berenda Michelle, (2005). Creating and teaching the arts-infused curriculum: A case study of art, music and drama in an exemplary elementary classroom,

Ph.D., The University of Texas at Austin.

Coleman, Linda E, (2005). **Drama-based English as a foreign language instruction for Korean adolescents**, Ed.D., Pepperdine University.